

Jazz Special

Issue 127

Sommers Skæve Side

Som Charles Baudelaire ville have udtrykt, man tager ophold i mangfoldigheden. Det gælder ikke mindst med den i New York bosiddende nordmand **Eivind Opsviks** 4. opus under overskriften. En serie plader hvor han dristigt og fordomsfrit leger med forskellige genrer på kryds og tværs. Progressiv rock, klassisk, ambient og elektronisk musik tilsat jazzmusikerens iboende lyst til opdagelse. På **OVERSEAS 4** er der tale om eksperimentel cinematiske musik, som han selv kalder den. Et slags til et kammerpil med parykker. Det understreges ikke mindst Jacob Sacks' brug af harpsichord, der bringer musikken tilbage til 1700-tallets barok, og så alligevel ikke for årstalsstemplet 2012 er så tydeligt. Der er historiske punktnedslag med titler som og, en frase Opsvik har hentet i en bog om revolutionernes tid. Musikken er generelt båret af et fedt drive, monumental i sin rigdom af idéer og flow. Man hører tydeligt at musikerne har haft tid over en række plader til at blive fortrolige med Opsviks koncept. Man frydes over trommespilleren Kenny Wollesens virtuositet og Tony Malabys vilde sax. Start her og hør så også de tre foregående Overseas-plader.

Der er masser i grøde i norsk musik på begge sider af Atlanten. Vokalekvilbristen **Tone Åse** forener sammen med **Thomas Strønen** stemme og trommer med elektroniske bearbejdede sit udtryk til noget nærmest montageagtigt som strækker sig fra techno over partiturfamilie til folklore med et stænk af æstetiske krydderi. Det knager og knitrer i sproget som fremføres både med et sejt drive og en tyshed, som vækker mindelser om landsmanden Sidsel Endresen, og sine steder Laurie Anderson.

Tone Åse er en tredjedel af gruppen **Bol**, der derudover omfatter Ståle Storløkken og Tor Haugerud. Sammen med gæsterne Snah fra Motorpsycho og Westerhus fra bl.a. Nils Petter Molværs gruppe, er udtrykket her langt mere sangorienteret. Pladen begynder helt gospelagtigt for så langsomt at folder sig ud som rock med et stænk af nordisk folketon, ikke mindst understreget af de computer-genererede. Lyrikken er engelske oversættelser af de norske forfattere Rolf Jacobsen og Olav H. Hauge og ikke mindst af den avantgardistiske amerikanske poet e.e. cummings. Et sympatisk møde med nutidig musik og poesi.

Med den norske trio **Cakewalk** er der helt andre boller på suppen. Vi får en god halv times spanking af

myldrende lyde og energier. Og man overgiver sig med det samme til en musik hvor man finder af godbidder af visualiserende syrerock som har fået Tony Williams' Lifetime til morgenmand tilsat Sun Ra-space keyboard. Kort og godt, fedt!

Rundtreisen i norsk musik slutter i denne omgang med guitaristen **Håkon Storms** solodebut. Hans plade er en rundrejse i sig selv. Han betjener sig af syv guitar typer med hver deres udtryk til at understrege de enkelte numres særlige karakter. Der er numre med brasiliansk islæt, evergreen-agtige ballader og improviserede stykker, samt italiensk barok. Overvejende akustisk og ganske virtuost.

Svenske Isabel Sörling vandt i 2010 Young Nordic Jazz Comet-konkurrence med gruppen **Isabel Sörling Farvel**. Jazz er vist kun en af ingredienserne i denne gryderet af musik som bevæger sig fra det tyste og sarte til det hidsige og knoglede. Sörlings sangforedrag går fra det fint ciselerede med ord til Diamanda Galas-agtig indestængte skrig. Melodierne er tungt mejslede i kontrast til de mere fragmentariske forløb. Fra den elegiske til de rock-assimilerede klimakssøgende og, ligesom de klassiske skalaer infuseres i sidstnævnte som i en rondo.

Mark Hanslip er en engelsk saxofonist fra Loop Collective og sammen med den spanske trommeslager **Javier Carmona** lægger de sig godt i slipstrømmen af andre lignende konstellationer, Coltrane / Rashied Ali, Paul Flaherty / Chris Corsano, for nu at nævne nogle markante med et langt tidsspann imellem sig. Den tørre saxlyd og de levende trommer klæder hinanden godt og man bliver vidne til et ganske medrivende med melodisk fokus. Det levende virtuose flyder som en livlig flod i det spirende forår.

Den engelske trio **Partikel** får overvejende sit repertoire skrevet af Duncan Eagles. En saxofonist hvis talent mest karakterfuld udfolder sig på sopranen. Og her er tale om trio jazz med et af, som ikke mindst trommeslageren Eric Ford markerer med sit blandede tromme og perkussionspil, sådan lidt med en skelen til Andrew Cyrille. Musikken er eklektisk og energisk. Lyrisme med håndkantslag.

Det er svært ikke at blive

mindet om amerikanske John Fahey og de andre guitarister omkring selskabet Takoma, når man hører engelske Dan Messore folde sig ud i sin debut med kvartetten **Indigo Kid**. Samme måde at skifte mellem primitivisme og avantgarde i en musik som er tæt og intim, melodisk, let og swingende. Det er uhyre velspillet, hvilket også omfatter saxofonisten Iain Ballamy, som også har produceret, og det velkørende tandem Tim Harries og Gethin Jones.

Rubrikbestyreren har mange gange været stærkt underholdt af den italienske spasmager **Enzo Rocco** og det er altid med en vis forventning at en ny plade bliver sat på fra denne globetrotter. Rammerne er denne gang også i orden med de argentinske venner Rodrigo Domínguez og Hernán Mandelman, som han fejrer ti-års jubilæum med. De to argentinerne hører til i hjemlandets jazzelite. Det er spøjst, at høre saxen igennem elektronikken udfolder sig et accordion, at der bliver parafaseret i lind strøm, at den grovkorrede humor får plads, at saxen lyder som et skydende æsel. Men som Roccas åndsbrøder Eugene Chadbourne også via en stor udgivelsesfrekvens kan lyde som en gentagelse af sig selv en gang i mellem, så kan Rocco. Og det er desværre en af de plader. Han lyder lidt træt og uoplagt og så er der ikke overensstemmelse mellem form og indhold.

Husker en vens udtalelse for mange år siden om at Sun Ras musik lød som en søk kartofler, der hårdhændet blev smidt ned ad en trappe. Erindringer rinder mig i når jeg hører **Heliocentric Counterblasts** udgave af Sun Ras Trommeslageren lyder som om at han har fået overbalance ud over en trappe. Helt i Sun Ras ånd om musik, der balancerer mellem det jordnære og det intergalaktiske. Ellers er den tyske oktet næsten for ærbødige i dens vildst til Sun Ra. Men det virker alligevel dragende fordi de også forstår at indkapsle mystikken i hans univers, både i fortolkninger og i kompositionerne af egen tilvirkning. Det gælder også for det afslutter Gershwin nummer, der indkredser Sun Ras hang til at fortolke.

Det amerikanske ord punk betyder rod og det er snarere i den betydning end som genre,

man skal forstå gruppenavnet **Jazz Punks** debut. Konceptet er følgende: man tager en jazzmelodi og en rockditto og blander dem, eller man tager gamle jazznumre og punker dem op. Udover de herlige titler er der kommet dynamisk og sprælsk musik ud af løjerne., blander således The Who's med Miles Davis', er et sammenkog af Dizzy Gillespies og Led Zepplins. er et miks af Ellingtons og Radioheads to numre og. Og Sonny Rollins har fået et spark bag og blevet til. Det lyder fjollet, men det fungerer, fordi kvintetten spiller med overskud og overblik, og ikke mindst humor og med mangel på andægtig højtidelighed. Selvom de to hjemmesnedkererede kompositioner fungerer med tyngde.

Den Brooklyn-baserede trommeslager **Devin Gray** debuterer ganske overbevisende med denne kvartet, som samler fire stærke instrumentalister og musikalske personligheder. Og det er blevet til en vedkommende og velfungerende rundbordssamtale, hvor Eskelin, Ballou og Formanek sammen med den alt andet en påtrængende Devin Gray maler med den brede pensel. Det gælder især hyldesten til den store amerikanske tonemaler Charles Ives som sproglig parafaserer Ives' Prospect Park ligger i Grays, Brooklyn.

Det er meditative søgende og ekspressivt. Musikken er generelt abstrakt og kringlet. Livlig, spændt og dramatisk. Man sidder med en sitrende fornemmelse undervejs.

Den amerikanske klarinettist og komponist **Aaron Novik** har skabt et mesterværk med **SECRETS OF SECRETS**. Han har sat sig for at fortolke / sætte musik til Rabbi Eleazer Rokeachs bog af samme navn. En bog skrevet på baggrund af nedslagningen af rabbiens kone og tre døtre i Worms i 1196 begået af gennemrejsende korsriddere på vej til Jerusalem. Bogens mystik følger sig ind i den kabbalistiske tradition og for at forstå den, var Novik nød til at lære sig hebræisk. Bogen, og musikken falder i fem dele, såkaldte. På historiens baggrund er det ikke underligt at musikken er martrende Welt-schmerz, og i sin dommedags-dramatik jødisk i sit sprog. Novik har givet god plads til at solisterner folder sig ud. Fred Frith

får med sine lange snerrende guitarkaskader god plads, ligesom Friths venner fra sit band Cosa Brava, Carla Kihlstedt og Matthias Bossi, begge en del af Sleptime Gorilla Museum. Man kunne kalde musikken for kabbalistisk avant-metal-jazz med ashkenazi-danse-rytmer. Og så er vi tilbage til Baudelaire igen og vores ophold i mangfoldigheden.

Allan Sommer

Eivind Opsvik: OVERSEAS IV. Loyal Label. EO (b), Kenny Wollesen (d, vib, perc), Jacob Sacks (key), Tony Malaby (s), Brandon Seabrook (g / vox).

Tone Åse / Thomas Strønen: VOXPHERIA. Gigafon. TÅ (voc, electr.), TS (d, electr.).

Bol / Westerhus / Snah: NUMB, NUMBER. Gigafon. Tone Åse (voc, electr.), Ståle Storløkken (key), Tor Haugerud (d) Hans Magnus "Snah" Ryan (g, voc), Stian Westerhus (g, voc).

Cakewalk: WIRED. Hubro. Øystein Skar (synth), Stephan Meidell (g, b), Ivar Loe Bjørnstad (d).

Håkon Storm: ZINOBER. NorCD. HS (g).

Isabel Sörling: ISABEL SÖRLING FARVEL. Unit. IS (voc), Kim Aksnes (tp), Otis Sandsjö (ts), Henrik Magnusson (p), Alfred Lorinius (b), Carl-Johan Groth (d).

Mark Hanslip / Javier Carmona: DO-SADOS. Babel. MH (ts), JC (d, perc). Partikel: Cohesion. Whirlwind. Duncan Eagles (ts, ss), Max Luthert (b), Eric Ford (d).

Indigo Kid: INDIGO KID. Babel. Dan Messore (g), Iain Ballamy (ts), Tim Harries (b), Gethin Jones (d).

Enzo Rocco: SPAGHETTI JAZZ. CD-Baby. ER (g), Rodrigo Domínguez (ts, ss), Hernán Madelman (d).

Heliocentric Counterblast: A TRIBUTE TO SUN RA. Enja Yellowbird. Nikolaus Neuser (tp), Kathrin Lemke (as), Dirk Steglich (ts, fl), Gerhard Gschlössl (tb), Andreas Dormann (bs), Uri Gincel (p, key), David Hagen (b), Philipp Bernhardt (d).

Jazz Punks: SMASHUPS. Foam @ the Mouth Records. Sal Polcino (g), Hugh Elliott (dm), Robby Elfman (s), Danny Kastner (p), Michael Polcino (b).

Devin Gray: DIRIGO RATAPLAN. Skirl. DG (d), Ellery Eskelin (ts), Dave Ballou (tp), Michael Formanek (b).

Aaron Novik: SECRETS OF SECRETS. Tzadik. AN (cl, perc, prog), Matthias Bossi (d), Cornelius Boots (b-cl), Carla Kihlstedt (vln), Willie Winant (perc), Fred Frith (g) * Ben Goldberg (cl), Lisa Mezzacappa (b), Aaron Kierbek (dumbek), The Real Vocal String Quartet, Jazz Mafia Horns.